

Antikvarinių daiktų funkcionalumas

Rubriką pristato antikvarinių vertybių salono „Amžinos vertybės“ įkūrėja Jurgita Žvirblytė

Į namų duris jau beldžiasi pavasaris... Su nekantrumu ir džiaugsmu atveriamo langus saulei ir dinamiškiems gamtos pokyčiams. Tai metas, kai kasdienis darbas įgauna kitokių spalvų, o namai tampa šviesesni, atviresni naujovėms. Taigi ir antikvariniams daiktams norėtusi suteikti naujų spalvų, pakalbėti ne apie praeities dvasią ar estetinę paskirtį, bet apžvelgti funkcinę sritį. Juk daugeliui kyla klausimas, ar ne vieną dešimtmetį ir amžių skaičiuojantys daiktai gali praktiškai tarnauti namuose.

Žinoma, pirmiausiai tai priklauso nuo antikvarinio daikto būklės. Jei jis skaudžiai paženklintas laiko ir reikalauja restauracijos, lieka laukti, kada vėl bus prikeltas naujam gyvenimui. Tačiau puikiai išsilaikiusių ar profesionaliai restauruotų daiktų funkcionalumas puikiai tenkina šių dienų poreikius.

Moters erdvė

Praeituose žurnalo numeriuose kalbėjome apie antikvarinius daiktus, kuriuos naudojant galima įrengti atskiras namų zonas, pvz., darbo kambarius, salonus, ir sugrąžinti amžinai nemarią klasiką.

Šį kartą norisi prisiminti, kokie antikvariniai daiktai gali padėti sukurti vadinamąjį buduarą.

Dažnai kyla klausimas, kur laikyti visą moters turta, padedantį puoselėti vidinį ir išorinį grožį. Buduarą šiandien dažniausiai atstoja miegamojo ar vonios kambario dalis. Praeityje tokios paskirties patalpose karaliavo išskirtinai moterys. Buduarais buvo vadinami atskiri kambariai, skirti grožio procedūroms, poilsiui, privatiems susitikimams, laisvalaikio užsiėmimams: čia būdavo skaitoma, rašoma, piešiama, siuvinėjama. Tokiuose damų kambariuose paprastai stovėdavo elegantiški mažučiai rašomieji stalai ar sek-

reterai, etažerės, spintelės, skrynelės, juos puošdavo veidrodžiai ir kitokie moteriškais atributai. Bendras buduarų baldus siejantis bruožas – formų elegancija. Buduarų atsiradimui įtakos turėjo ir ilgos kilmingų damų rengimosi, gražinimosi ceremonijos, reikalavusios privatumo ir atskiros erdvės, nes damai paprastai talkindavo kelios guvernantės ar freilinos, todėl dažnai buduarai dar būdavo vadinami persirengimo kambariais (angl. *dressing rooms*). Be to, buvo įprasta, kad moters pareiga – rūpintis šeima, daug laiko praleisti namuose, taigi visas paslaptingas ir privatus moters pasaulis tilpo jos karalystėje – buduare. Nors 21 a. palietė ryškūs socialiniai pokyčiai ir šiandien nieko nestebina vieša ir aktyvi moters veikla, buduarai vis dėlto išsaugojo savo paskirtį. Iš įvairių baldų tipų, naudotų damų kambariams apstatyti, ligi šių dienų susidomėjimo neprarado tualetiniai staliukai. Tai staliukas su vienu ar keliais veidrodžiais, skirtas parfumerijai, papuošalams ir aksesuarams laikyti. Paprastai prie tokių staliukų būdavo derinami tokio pat stiliaus ir formos kėslai ar suoleliai. Tokių komplektų staliukai buvo ne tik dailūs, bet ir talpūs, patogūs, praktiški, su skirtingų formų ir dydžių veidrodžiais, paprastai kelių dalių, atverčiamais arba pasukamais į skirtingas puses.

Ne dažnai pasitaiko aptikti antikvarinių komplektų, skirtų damų kambariams, kad derėtų stilius, medžiagos, spalvų gama, dekoras. Ne visi įveikia laiko išbandymus, tačiau, padedant interjero dizaineriams, dekoratoriams ar antikvarams, galima kurti naujus derinius, tuo labiau kad atsiranda vis daugiau žmonių, norinčių modernią aplinką papuošti autentiškomis klasikinėmis detalėmis.

Baldo universalumas

Yra baldų, kuriuos galima rasti kiekvienoje gyvenamojoje zonoje: svetainėje, valgomajame, prieškambarėje, miegamajame, darbo kambarėje ir kt. Jų paskirtis – padėti daiktams rasti savo vietą. Tokiu universalumu pasižymi įvairių tipų komodos ir spintos. Jos gali būti uždaros (su vieneriomis ar keliomis durimis, stalčiais ir mažais stalčiukais) arba atviros (be durų, tik su lentynomis). Vienos spintos skirtos rūbams laikyti, kitos – knygoms, trečios atlieka baro funkciją. Pagrindinis dėmesys skiriamas šių baldų fasadui, kuris puošiamas įvairiais drožiniais, medžio inkrustacijomis, bronzos ir kitų medžiagų detalėmis. Uždaro tipo komodos ar spintos dažniausiai turi užraktą, tad jose labai praktiška ir saugu laikyti įvairius asmeninius daiktus. Galima išskirti dar vieną komodų tipą – uždaro ir atviro tipo baldų derinį. Tai stiklinės vitrinos ir in-

daujos, skirtos laikyti ypatingiems daiktams: indams, suvenyrams, įvairioms kolekcijoms arba šeimos istoriją menantiems daiktams. Tam tikras komodos ir vitrinos „hibridas“ taip pat gali būti įdomus sprendimas. Tokie baldai puikiai tiktų eksponuoti įvairiems daiktams, atspindintiems organizacijų, įmonių, viešbučių ar restoranų kūrimosi, gyvavimo istoriją. Taip ne tik reprezentuojama tam tikra įstaiga, bet ir parodoma pagarba savo šaknims.

Turbūt kiekvienas pastebėjo, kad šiandien mūsų aplinkoje yra daugybė technikos prietaisų. Dėl to baldų rinkoje atsirado specializuotų baldų: televizorių ir kompiuterių stalių, spintelių muzikos aparatūrai laikyti ir pan. Smagu, kai tokiems daiktams laikyti žmonės renkasi ne įprastus šiuolaikinius baldus, o antikvarines komodas, spinteles, lentynas. Šių baldų medžiagų natūralumas, stilių įvairovė ir paprastumas namų aplinkai suteikia šilumos ir jaukumo, taigi sumažėja tikimybė namuose sukurti statišką erdvę. Tokie baldai yra talpūs, patogūs – juose telpa įvairūs namuose naudojami prietaisai ir smulkmenos.

Šiuo metu, augant susidomėjimui antikvariniais baldais, Lietuvoje atsiranda daugiau galimybių išsirinkti norimą daiktą – nereikia specialiai keliauti į užsienio antikvariatų. Kylanti šalies antikvarų specialistų kvalifikacija leidžia išsamiau atsakyti į pirėjus dominančius klausimus. Žmonės, norintys investuoti į an-

tikvarines vertybes, dažniausiai domisi išliekamąja daikto verte. Tiems, kam rūpi ne tik tokių daiktų autentiškumas, bet ir praktiškumas, kyla klausimų dėl jų funkcionalumo, dar kiti baiminasi dėl sudėtingos baldų priežiūros. Paprastai prieš išsigyjant tokį daiktą visą informaciją turėtų suteikti antikvariatuose dirbantys specialistai. Žinovas tikrai patars, kaip tokias vertybes saugoti, kokias chemines medžiagas ar aliejus naudoti jų priežiūrai, kaip derinti ir komponuoti daiktus, pritaikyti prie interjero. Reikėtų priminti, kad antikvariniai baldai tinka tiek klasikiniam, tiek moderniam interjerui, taigi kiekvienas gali įgyvendinti savo svajones. Svarbu nenustoti ieškoti ir domėtis, juk Jūsų namai turi būti tokie pat gyvybingi ir įdomūs kaip Jūs patys.

■
Tanos Serket nuotr.

Antikvarinių vertybių salonas
„Amžinos vertybės“
Dynosos g. 7 / Ašmenos g. 3–14, Vilnius
Tel. + 370 5 231 2375
Fax + 370 5 231 2475

